

DONESENE IZMJENE I DOPUNE PODZAKONSKIH AKATA

26. ožujka 2020. – Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) na 6. sjednici održanoj 23. ožujka 2020. donijelo je:

- Izmjene i dopune Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava,
- Odluku o davanju suglasnosti na Prijedlog izmjena i dopuna Mrežnih pravila transportnog sustava.

Prije donošenja Izmjena i dopuna Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava (dalje: Mrežna pravila) HERA je u razdoblju od 9. do 19. ožujka 2020. godine provela [javno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Prijedlogu Izmjena i dopuna Mrežnih pravila](#), dok je koordinirano u istom razdoblju energetske subjekt PLINACRO d.o.o. proveo [javno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Prijedlogu Izmjena i dopuna Mrežnih pravila transportnog sustava](#).

Dana 25. ožujka 2020. godine objavljene su Izmjene i dopune Mrežnih pravila („[Narodne novine](#)“ broj 36/20) i Izmjene i dopune Mrežnih pravila transportnog sustava („[Narodne novine](#)“ broj 36/20).

Izmjene i dopune Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava odnose se na sljedeća bitna unapređenja:

➤ Raspodjela energije plina preuzete na ulazu u distribucijski sustav (Prilog 2.)

Nova metodologija za predviđanje preuzimanja plina i raspodjelu utvrđene energije plina na izlazima iz transportnog sustava (dalje: Metodologija) propisana Izmjenama i dopunama Mrežnih pravila transportnog sustava („[Narodne novine](#)“, broj 89/19) i Izmjenama i dopunama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava („[Narodne novine](#)“, broj 88/19) temelji se na računskoj metodi procjene dnevne energije plina po pojedinom opskrbljivaču u pojedinoj bilančnoj skupini, odnosno udjela u ukupnoj energiji plina koja je preuzeta u distribucijski sustav, za što je važno osigurati raspoloživost i potpunost podataka u registru obračunskih mjernih mjesta (dalje: ROMM).

Međutim, svi preduvjeti nužni za primjenu Metodologije do danas nisu ostvareni, s obzirom da pojedini operatori sustava i opskrbljivači plinom nisu u cijelosti ispunili svoju obvezu te ROMM još uvijek ne sadrži potpune i pouzdane podatke koji bi se mogli koristiti kao temelj za primjenu nove Metodologije. Stoga, uzevši u obzir da primjena Metodologije uz nepotpune i neproverene podatke može rezultirati netočnim obračunima troškova uravnoteženja i troškova transporta plina, ovim Mrežnim pravilima omogućuje se dodatno probno razdoblje, odnosno odgađa se početak primjene Metodologije do 1. listopada 2020.

Stoga se u dijelu Priloga 2. dopunjuju odredbe kako bi postojeća metoda raspodjele energije plina mogla ostati u primjeni i u novim okolnostima na tržištu plina nakon 1. travnja 2020.

Dodavanjem točke 5.a Priloga 2. propisuje se način raspodjele razlike energije plina iz točke 5. Priloga 2. u slučaju kada je opskrbljivač u obvezi javne usluge član dvije ili više bilančnih skupina, dok se dopunom točke 6. Priloga 2. propisuje da u tom slučaju opskrbljivač plinom u obvezi javne usluge dostavlja operatoru distribucijskog sustava izjavu o voditeljima bilančne skupine i udjelima prema kojima se raspodjeljuje razlika energije plina iz točke 5. Priloga 2.

U točki 6. Priloga 2. propisuje se da opskrbljivač u obvezi javne usluge dostavlja operatoru transportnog sustava i operatoru distribucijskog sustava podatak o opskrbljivaču ili trgovcu plinom koji je za potrebe opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge ugovorio kapacitet na izlazu iz transportnog sustava.

➤ Mjerna pravila

Izmjene i dopune Mrežnih pravila u dijelu mjernih pravila, propisuju se s ciljem da se metodologija raspodjele energije plina može na odgovarajući način primijeniti i na distribucijske

sustave, koji osim iz transportnog sustava, plin preuzimaju izravno iz mreže proizvodnih plinovoda.

Dodatno se propisuje u članku 68. stavku 11. da svakodnevno očitavanje obračunskih mjernih mjesta na ulazu u distribucijski sustav i zatvoreni distribucijski sustav iz mreže proizvodnih plinovoda treba provesti u 6 sati.

Člankom 72.a dodatno se propisuje operatoru distribucijskog sustava i organizatoru zatvorenog distribucijskog sustava obveza svakodnevne dostave operatoru tržišta plina podataka o energiji plina preuzetog iz mreže proizvodnih plinovoda. Propisuje se i postupanje u slučaju da operator distribucijskog sustava nije dostavio podatak o isporučenoj količini plina za obračunsko mjerno mjesto sa dnevnim mjerenjem te u slučaju da iz tehničkih razloga podatak o očitavanju mjernog mjesta na ulazu iz mreže proizvodnih plinovoda nije dostupan.

U članku 59. stavku 12. propisuje se da je operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava dužan svake godine u siječnju provjeriti, te do 1. veljače (prije do 8. veljače) svake godine po potrebi izmijeniti dodijeljeni tarifni model obračunskog mjernog mjesta u skladu s Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina, dok je brisana obveza dostave podatka o tarifnom modelu korisniku sustava iz razloga što je taj podatak korisniku sustava dostupan u registru obračunskih mjernih mjesta.

U članku 68. stavku 6. briše se dio teksta „koji koriste opskrbu u obvezi javne usluge“ radi usklađivanja sa stavkom 5. istog članka, odnosno da se za sva obračunska mjerna mjesta iz kategorije kućanstvo mora provesti godišnje očitavanje unutar razdoblja od 1. svibnja do 1. srpnja. Prijelaznim i završnim odredbama propisano je da obveza godišnjeg očitavanja i za kućanstvo koje nije u obvezi javne usluge, a koja je potrebna radi utvrđivanja godišnjeg gubitka u distribucijskom sustavu, stupa na snagu 1. studenoga 2020.

Izmjene i dopune Mrežnih pravila transportnog sustava odnose se na sljedeća bitna unaprjeđenja:

➤ Korištenje usluge transporta plina bez ugovorenog kapaciteta

Izmjenama i dopunama članka 73. stavka 1. pojašnjava se da kapacitet transportnog sustava na izlazu iz transportnog sustava koji je ujedno ulaz u distribucijski sustav, osim opskrbljivača koji opskrbljuje krajnjeg kupca na distribucijskom sustavu, može ugovoriti i opskrbljivač ili trgovac plinom od kojeg opskrbljivač nabavlja plin za potrebe opskrbe obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca na distribucijskom sustavu koje opskrbljuje u pojedinoj bilančnoj skupini.

Također, u članku 73. stavku 9. propisuje se da se naknada za korištenje transportnog sustava bez ugovorenog kapaciteta naplaćuje opskrbljivaču koji opskrbljuje krajnjeg kupca na distribucijskom sustavu, ako ni on ni opskrbljivač ili trgovac plinom od kojeg on nabavlja plin za potrebe opskrbe svojih krajnjih kupaca na distribucijskom sustavu, nisu rezervirali kapacitet na odgovarajućem izlazu iz transportnog sustava u određenoj bilančnoj skupini za razdoblje u kojem taj opskrbljivač opskrbljuje krajnjeg kupca na distribucijskom sustavu.

➤ Metodologija za predviđanje preuzimanja plina i raspodjelu energije plina na izlazima iz transportnog sustava koji su ulaz u distribucijski sustav (Prilog II.)

Izmjene u dijelu Priloga II., u člancima 3., 7., i 9. odnose se na zamjenu riječi opskrbljivač sa riječi korisnik transportnog sustava (vezano uz članak 73. stavak 1.), odnosno preciznije se definira da se energija plina na izlazu iz transportnog sustava raspodjeljuje na korisnika transportnog sustava koji je zakupio kapacitet na izlazu iz transportnog sustava koji je ujedno ulaz u distribucijski sustav.

Također, dodatno je propisano da se metodologija (Prilog II.) ne primjenjuje za distribucijski sustav ili pojedinu hidrauličku cjelinu distribucijskog sustava u koji se preuzima plin isključivo iz mreže proizvodnih plinovoda.

➤ Prijelazne i završne odredbe

Izmjene članaka 56. i 58. propisuju se s ciljem odgode početka primjene nove metodologije za raspodjelu energije plina do 1. listopada 2020., a da bi se osiguralo dodatno razdoblje u kojem će svi energetske subjekti, sukladno svojim zadaćama i odgovornostima propisanim zakonom i relevantnim podzakonskim propisima, ispuniti svoje obveze kod popunjavanja podataka u registru obračunskih mjernih mjesta, kako bi predmetni podaci bili potpuni, točni i ažurni radi valjane primjene navedene nove metodologije za raspodjelu energije plina.